

revni narod kozjih tatov na Črnogorskem stroške kraljevskih časti plačal. Cela država ima komaj 250.000 prebivalcev. Ni čuda, da sta morala ruski car in italijanska kraljica kralju Nikiti — krono kupiti. Najboljše šalo je sicer napravil list „Musketi“. Pisal je namreč to-le: „Dandanes nimajo vladarji več dvorskih norcev; zato si držijo balkanske kralje“ . . .

Dopisi.

Dobje pri Planini. V zadnji in predzadnji številki „Štajerca“ smo povedali in prosili, da se izroči javnosti slabo pristransko gospodarstvo obč. odbora v Dobji, in da je župnik Vurkelc s pomočjo tega obč. odbora samo v enem slučaju tukajšnje davkoplačilce za 1.000 gl. (2.000 K.) oškodoval. To je sicer za tukajšno vbogo ljudstvo veliko, ali samo to bi še vendar bila malenkost, ako bi župnik od tistega časa miroval; pa domišljuje si še vedno novo izrabljenje ljudstva. Še čez 3.000 K. je izfehtal od faranov in je plaušal, da bo kupil za tisti denar kaplana, primerno toliko zopet čez 3.000 K. je nafehtal in plaušal, da bo stavil kaplanijo, pa si le vkljub popolnoma zadostnim stanovanjskim prostorom, farovž razširjava, brez vsega za javne stavbe predpisanega komisijonega ogleda, zaslišanja faranov in zvedencev. Ako ne misli, da bi se svoj čas še enkrat oženil, tak ima stanovanjskih prostorov v sedajnem farovžu popolnoma dovolj. Dokler ni župnik Vurkelc in njegovi podrepaniki imel komande v občinskem odboru, se je gospodarilo s 50% občinske doklade, sedaj morajo plačevati vbogi davkoplačilci 110% in se vkljub visokim obč. dokladam niti najbolj potrebne občinske ceste ne popravijo. Dokler ni imel župnik komande v občinskem odboru, se je plačevalo občinskemu tajniku za dvakratno uradovanje na teden 80—100 gl. na leto, sedaj se plačuje 150 gl. ali 300 K. ako ravno so osebe pripravljene za prejšno plačo uradovati. Župnik je pobiral neopravičeno bernja, katera znaša narmanj 200 K. na leto, torej v 10-tih letih 2.000 K. Računite, dragi bralci, našete denarne zneske in prepričali se bodete sami, za kakšno ogromno svoto je že župnik farane oškodoval. Župnik Vurkelc je tudi največji sovražnik omike in svobode, on sovraži in spodjeda še dandanes vse tiste može, kateri so posredovali, da se je v Dobji nova, celo potrebna 4 razredna šola postavila; on sovraži sploh vse, kar pelja k omiki in svobodi, zaradi tega sovraži tudi učiteljstvo, posebno pa celo priljubljene in delavne g. nadučitelja Pulko. Da se je sovražstvo tukaj v Dobji celo vkoreninilo, da že sovraži mož ženo, žena moža, sosed sosedu itd., ta izgled privlekel je Vurkelc v Dobje, in zasejal luliko med pšenico. Res lepi namestnik božji! Dokažite nam g. Vurkelc, samo eden slučaj, da bi bil Kristus ali njegovi prvi namestniki sv. Apostoli, enega za vinar vrednosti oškodovali, ali pa sovražstvo sejali med ljudstvo? Ako nam to ne dokažete, potem pač niste vredni nositi ime: Namestnik božji . . .

(Iz dobrega namena.)

Od nekod. Med nekoliko daljšim potom pridem po naključju z nekim možem skupaj in razgovarjava se marsikaj. Pogovor med nama

naju privede do marsikaj; ali samo to me je zanimalo, kadar mi začne pripovedovati od g. župnika. Vprašam ga od kje da je doma; nato mi odgovori, da iz Majšperga. Nato mi pripoveduje: Naš g. župnik je vedno bolan, samo ob času volitve ne! Kakor se nam zdi, mogoče ne more biti bolezen prehuda, ker lahko ves dan na cesti stoji; ako gre človek desetkrat en dan po cesti, ga vedno vidi. Veliko spretnejši je g. kaplan; njemu se ne poljubi stati na cesti toliko, ker vidi, da je pri g. Brezinšku gostilna in tamkaj raje sedi do polnoči, pa tudi še večsih do 1. polnoči, in se razgovarja pri dobri vinski kapljici. Gospod župnik pa raje na cesti stoji; kadar gre kaka ženska po cesti, ima skoraj z vsako nekaj za govoriti. Ljudje pa že govorijo, da išče klerikalce, drugi da liberalce in tretji, tega omenil ne bom. Olči na Majšpergu blagovoli g. župniku postaviti sedež na cesti, da bodeta z g. kaplanom vsaj sedela, ker vem, da jih lahko zvečer silno noge bolijo . . .

Brežice. Zdi se nam, da ne živimo na zelenem Štajerskem, ampak v sredini Srbije. Naši rdečosrajčniki zmeraj bolj rogoviijo in „brate“ Kranjce, Hrvate in bogve kaj povabijo in na pomoč kličejo in ako ne bode kmalu te vročine konec, jim še bo kri zavrela. Skoraj vsak praznik divjajo ti posilirbi; seveda „patentslovani“ kakor laški Jože in češki brivec peljata glavno besedo. Kamor se človek ogleda, povsod Kranjci ali Čehi in žalibog naši ljudje so tako daleč, da se dajo od hujskačev voditi. Vprašam enega: kdo ali kakšni rojak je ta železniški uradnik? Odgovor dobiš: Krajne ali pa Čeh; vprašam od kje je ta učitelj? Odgovor: Kranjci in učiteljica Kranjca. Vprašam: Od kje je ta duhovnik? Odgovor: Iz Ljubljane itd. Čuda ni, da naš študent rečimo štajerski rojak in domačin mora potem v tujini kruha iskati. Potem se še posilirbi predrznejo in rečejo, da mu je vsega Nemec kriv, da mu Nemec kruh odvzame. Vsak pameten človek mora znati presoditi in povedati kdo je kriv, da je tako daleč prišlo. Tudi se tukaj na meji posestva v kranjske roke porivajo in če bo to dalj časa trajalo, tak bomo kmalu polovico kranjskih posestnikov ob meji imeli in štajerski rojaki in posestniki bodo zginili. Tudi pri vsaki priliki se norčujeje naši rdečosrajčniki in pravijo, kdor ni ž njimi je „posilinemec“ ali „nemčur“. A mi pa očitno trdimo, da mi nismo „posilinemci“, ker v naši deželi je slovenska in nemška šola postavna, ne pa srbska in srbski ali hrvaški jezik; tudi nimamo v naši deželi besede „Nazdar“. Vprašamo torej, kdo je „posili“? Mi gotovo ne, če se deželno-postavnega jezika poslužujemo. Tukaj se klerikalci in liberalci dobro zastopijo in v en rog trobijo. Vsa kritika in psovanje proti eden drugemu, kakor se v teh listih berejo, je samo komedija. „Straža“ in „Gospodar“ obrekujeja „Dnevnika“ in liberalce in „Dnevnik“ pa „Stražo“ itd., da pa obe zgoraj omenjeni stranki naprednjake črtijo, je istina in to zato, ker niso klerikalcem pokorni. Vidi se pač, da ti ljudje ne poznajo več ljubezni do bližnjega, da ni vera glavna reč, ampak politika! Čitali smo pred nedavnim časom o procesiji, katera se je na 20. maja v Ptujju vršila. Nek klerikalni list piše, da je vse lepo bilo in vse se je veselilo, samo nekaj — čuj — godba je bila

nemška; ali se morda ni Bogu dopadla? Te vrstice zadostujejo vsakemu pametnemu človeku, ene opombe vendar ni potrebno. Dopisun in tudi tisti, kateri kaj takega sprejmejo, morajo res taki biti, kateri si mislijo, da je celi svet bedasti, da nič ne razume. Rdečosrajčnikom pa svetujemo, da naj si še eno rdečo pero za zadnji del priskrbijo.

Opazovalci in „Štajercijanci“.

40 letnica požarne brambe v Ptujju.

„Gott zur Ehr“,
dem Nächsten zur Wehr!“

To nedeljo praznovala bode prostovoljna požarna bramba v Ptujju („Freiwillige Feuerwehr in Pettau“) 40 letni jubilej svojega obstoja. Štiri desetletij je precej časa v zgodovini malega društva. In štirideset let težkega, požrtvovalnega dela v zmislu lepega gesla „Gott zur Ehr“, dem Nächsten zur Wehr“, štiri desetletij boja proti zgodovitemu sovražniku človeške lastnine, ognju, — to je veliko. Seveda, požarnih bramb imamo danes povsod; skoraj v vsaki občini se hvala Bogu ljudje tega prepotrebne instituta oprijemljejo. Zato bi bilo preveč zahtevano, da bi se naš list bogve kako obširno o tej ali oni požarni brambi izjavil. Ako danes izjemoma par važnejših točk iz zgodovine ptujjskega gasilnega društva omenimo, imamo zato mnogo vzrokov. Prvi teh vzrokov je, da je ta skozinskoz nemška požarna bramba v Ptujju skozi svojih 40 let večinoma slovenskim kmetom pri požarih pomagala. Nasprotniki naj psujejo z znano svojo brezvestnostjo ptujjske gasilce. Ali to je istina, da so imeli ti nemški gasilci vedno srce za nesrečo slovenskih posestnikov. Najmanjše dve tretini požarov, pri katerih je ptujjska požarna bramba z vsemi močmi pomagala, tiče se slovenskih posestev izven mesta. To smo hoteli v prvi vrsti poboti!

Marca meseca l. 1870 so ustanovili v Ptujju požarno brambo. Takrat se je sploh po celi državi pričelo moderno gasilstvo lepo razvijati. Med ustanovitelji so bili zlasti meščanski obrtniki. Mesto jim je izročilo gasilno orodje, ki ga je doslej imelo, ki pa seveda ni bilo mnogo vredno. Može so morali vsled tega med meščani denarje nabirati, da so si najpotrebnejše orodje nabavili (zlasti novo „Metz“-šprico). In častno spričevalo za ptujjsko prebivalstvo je, da je v ta namen rado žrtvovalo tisočake goldinarjev. Potem se je društvo seveda lepo in z vsakim letom lepše razvijalo. Najpomembnejši trenutek v zgodovini društva pa je vstop g. Johana Steudte (leta 1873), ki je od leta 1888 sem voditelj ali „Hauptmann“ gasilnega društva in od leta 1889 sem tudi načelnik okrajne zveze požarnih bramb. Ta mož je s svojim globokim znanjem, z veliko svojo požrtvovalnostjo in priljubljenostjo med obrtniki požarno brambo na višek svojega razvika spravil. Kar je danes ptujjska požarna bramba — in smelo trdimo, da se nima pred nobeno drugo skriti — to je v prvi vrsti plod pridnega dela Johana Steudte. Seveda so mu pri temu tudi vsi pomagali. Zlasti odkar je zasedel županski stolec naš Jos. Ornič, ki je imel vedno najostrejšo oko za ljudske potrebe. Ornič ni nikdar odrekal svoje pomoči požarni brambi. V mestnem zastopu kakor povsod drugod bil je vedno vroči zagovornik tega prepotrebne društva. Tako se je požarna bramba krasno razvijala. Danes ima parno brizgalno (Dampfspritze), ima 63 aktivnih članov in 13.044 — kron premoženja. Ponosno torej lahko pozdravimo njen razvitek!

Naj omenimo še nakratko najpomembnejše požare, pri katerih je ptujjska požarna bramba sedelovala. Skupno je pomagala tekom 40 let pri 174 večjih požarih. To je gotovo častno število. Izmed teh so bili važni: Prvi požar (25. septembra 1870) na Bregu pri Ptujju; eden ptujjskih požarnikov je rešil nekega otroka in plamen; rešitev človeškega življenja je torej prvi nastop tega plemenitega društva! L. 1871 požar v Cirkovcih (cela vas), Skorba (11 poslopj), en požarnik je bil težko ranjen, pomoč pri povodnji. L. 1875 ednajst požarov. L. 1877 6 požarov

Španski boji.

Poročali smo že, da hoče napredna španska vlada klerikalni vpliv v državi zatreti in zlasti izze-manje ljudstva končati. Nasprotniki proste države se seveda grozno hudujejo in vpijejo, kakor vedno ob takih prilikah, da je »vera v nevarnosti.« Ali vlada se ne vstraši.

Sodnija zasleduje najostreje vse duhovnike, ki zane-marjajo svoje stanovske dolžnosti in uganjajo politiko. Naša slika kaže nadškofa v Filippi, dr. Vicota, nadalje papeževega tajnika kardinala Merry de Val in končno dona José Canalejas, ki je ministerski

Msgr. Dr. Vico, Titularerzbischof, Philippin, Apostel Nuntius in Spanien.

Kardinal Staatssekretär Merry de Val, welcher die Verhandlungen für den Vatikan führt.

Don José Canalejas, der spanische Ministerpräsident.

Zum Kulturkampf in Spanien.

predsednik na Španskem. Upati je, da se končajo ta nasprotovanja brez preliivanja krvi.